

VATTENRÅDET – Vänerns sydöstra tillflöden

Sammanträdesprotokoll från möte med arbetsutskottet i Stadshuset, Falköping.

Datum: 9 april 2019, kl. 09.00 – 12.00

Närvarande:

Dan Gabrielsson, Falköping

Johan Hillström, V-kraften

Monica Gregner, kassaförvaltare

Stefan Aldén, LRF

Lennart Sundh, sekreterare

1. Välkommen

Ordföranden Dan Gabrielsson hälsar välkommen till dagens möte.

2. Justeringsperson

Johan Hillström väljs till justeringsperson.

3. Verksamhetsplan 2020 och budget 2019-2020

Förslaget till budget har justerats sedan förra mötet. SVAFO AB har slutat som medlem vilket innebär ändringar av intäkternas totalsumma. Dessutom är medlen för specialundersökningar höjda från 50 000 ex. moms till 70 000 ex. moms.

I budgeten är medlemsavgifterna indexuppräknade med 2 % i enlighet med beslut fattat på rådstämman 2016. Förslaget godkänns och presenteras som arbetsutskottets förslag till styrelsen på mötet i april.

Förslaget till debiteringsplan för 2019 ses över. Johan undrar över skillnaderna mellan Grästorp och Essunga kommuners fördelningstal. Lennart får i uppdrag att titta på detta och återkomma. Debiteringssystemet ligger ute på hemsidan för den som vill fördjupa sig.

4. Specialprojekt och fiskundersökning 2019

Efter samråd med arbetsutskottet sedan mötet i februari har e-DNA-undersökningen skjutits på framtiden eftersom det återstår en del utvecklingsarbete med metoden. Sekreteraren har istället tagit fram ett förslag till provtagningsprogram som grundas på tidigare undersökningar där fisket resulterat i fångster av stensimpa, lake, öring och bäcknejonöga. Bäcknejonöga är en bottenlevande art, stensimpa är en bottenlevande art i EU:s art- och habitatdirektiv, lake är en bottenlevande rödlistad art och öring är en god indikator för syrerika vatten.

Under 2019 ingår fiskundersökningar som en ordinarie del av vår recipientkontroll. Upphandling av tjänsten ligger dock utanför programmets övriga upphandling. Fiskundersökningar är budgeterade till 100 000:- inkl. moms. Medel till specialundersökningar har efter justering ovan, satts till 87 500:- exkl. moms.

Antalet punkter som sekreteraren hittills tagit fram är för tillfället 24. Ytterligare några kan tillkomma i år där arterna inte påvisats men där det är rimligt att de förekommer.

I urvalet ingår de punkter som hyser någon av arterna vid fisken utförda av vattenrådet 2002 och 2013.

Lennart får i uppdrag att arbeta vidare och att komplettera förslaget inför styrelsemötet den 23 april.

5. Diskussion – "Vattenrådets framtid".

Under senare tid har sekreteraren fått flera indikationer på att allt fler vattenråd aktivt strävar efter att åstadkomma åtgärder i avrinningsområdena. Vara kommun har kontaktats av länsstyrelsen med anledning av att det idag finns ekonomiska medel för förstärkt lokalt åtgärdsarbete mot övergödning. De ekonomiska medlen ger bl.a. möjlighet att anställa en vattensamordnare. Vid rätt upplägg kan kommunen, (och även Vattenråd), få personalkostnader betalda till 80 % av Havs- och vattenmyndigheten. Den 27 februari deltog Stefan och Lennart på ett möte i Vara kommun tillsammans med LRF:s kommungrupp och kommunala tjänstemän från Vara kommun där detta diskuterades. Mötet resulterade i att Vara kommun upprättar en ansökan om medel till en samordnare.

Även i Äträs vattenråd händer mycket. Här pågår flera projekt som syftar till lokal samverkan i mindre avrinningsområden, kunskapsutbyten, dialog och lärande. På vattendagen presenterades också intressanta exempel på "verkstad" i mindre avrinningsområden.

Vattenrådet – Vänerns sydöstra tillflöden har ännu inte tagit steget till aktiva insatser i mindre avrinningsområden. Flera år och stort verksamhetsområde är några av skälen till detta.

Ovanstående har bidragit till att Lennart nu skrivit ner några tankar kring vattenrådet och dess framtid. Vattenrådet firar i år 10 år. Lennart menar att en utvärdering av verksamheten i vattenrådet behöver göras. Berättigande frågeställningar är t.ex.

- Vad har vi åstadkommit?
- Vad anser medlemmarna om vattenrådets verksamhet? Politiker, tjänstemän?
- Hur kan vattenrådet utvecklas?
- Behövs ett eller flera delvattenråd?
- Finns behov av att separera vattenrådet från den ordinarie recipientkontrollen?
- Hur når vi God status i sjöar och vattendrag?

Frågan om delvattenråd var aktuell redan för 13 år sedan då Skaras representant lade fram en idé om att bilda 7 vattenråd, grundat på åarnas geografiska lägen. För att öka engagemanget i vattenrådet kan en väg vara att ha fler styrelsemöten. Detta skulle ge större möjligheter att påverka och driva frågor samtidigt som vattenrådets arbete utvecklas. Ökad representation i styrelsen skulle också kunna vitalisera arbetet. Lennart gav Ätran som exempel där de storskaliga kraftverken, skogen och kommunal dricksvattenförsörjning är representerad.

För att öka aktiviteten och engagemanget kan också en samordnare anställas, inspirationsdagar, workshops och temadagar med externa föreläsare anordnas. Alla aktiviteter bör ha målsättningen att åstadkomma lokala projekt inom utvalda mindre avrinningsområden. Projekten kan bidra till ökat intresse och lärande av varandra.

Upptaktsmöten kan hållas genom bygdegårdsmöten och vattendragsvandringar. Processen kan till slut innebära att reella åtgärder i vattendragen vidtas.

6. Vattenrådets dag den 15 mars

Lennart och Stefan deltog på vattenrådets dag i Göteborg den 15 mars. Till stor del handlade dagen om ur man kan gå från ord till handling i vattenrådsarbetet. Det presenterades en hel del idéer och exempel från Sverige. Bra checklistor inför en eventuell workshop fanns att ta del av. Även möjligheten till att skapa pilotprojekt och anställa vattensamordnare togs upp liksom det ekonomiska värdet av vatten och vattnet ekosystemtjänster.

7. Styrelsemöte den 23 april i Falköping

Styrelsemötet planeras till den 23 april i Falköping. Både avgående och nya ledamöter har bjudits in. Mötet hålls på Hotell Falköping och avslutas med en lunch.

8. Rådsstämma den 28 maj i Essunga

Rådsstämman planeras till den 28 maj i Essunga. Lennart kontaktar kommunen för vidare planering.

9. Nyheter från Länsstyrelsen

Stefan har blivit uppringd av Kristian Jochnick från länsstyrelsen angående förhöjda halter av bekämpningsmedel i ett biflöde till Lidan. Halterna var närmare 40 gånger gränsvärdet i dricksvatten. Länsstyrelsen är intresserad av att arrangera någon form av bygdegårdsmöte eller vattendragsvandring i närheten av området där de höga halterna påträffades. Arbetsutskottet menar att det är bra om vi syns i sådana här sammanhang. Om det blir någon aktivitet så är vattenrådet intresserat av att vara med där. Stefan meddelar positivt besked till Kristian på länsstyrelsen.

10. Rapporter och skrivelser

Lennart har svarat på en enkät angående invasiva arter som finns vattenmiljöer eller i nära anslutning till vatten. Lennart har svarat att Vattenrådet inte gjort egna insatser i det avseendet. Lennart har dock i egenskap av Sundh Miljö genomfört inventeringar av kärlväxter i Skara och Falköpings kommuner 2017 och 2018. Av de efterfrågade arterna påträffades jättebjörnlöka och vildbalsamin i dessa kommuner.

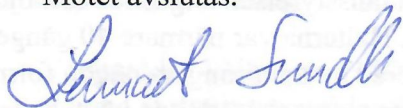
11. Övrigt

- Johan berättar om det som händer inom vattenkraften. Ny lag har trätt i kraft som innebär att all vattenkraft skall omprövas under en 20-års period. Lagen innebär också att storskalig vattenkraft får sänkt fastighetsskatt men ska via en fond i gengäld finansiera småskalig vattenkraft med 10 miljarder, medel som ska delfinansiera åtgärder och provningar av de småskaliga. Johan känner viss oro över att vissa myndigheter vill bromsa och tillämpa lagen på ett snedvridet sätt. Johan menar att den nya fonden är bra genom att den tar initiativ och strävar efter att förenkla provningsprocesserna. Processerna är helt nödvändiga att effektivisera för att man ska komma framåt eftersom det finns ett mycket stort antal verksamheter som ska prövas. Även miljö kvalitetsnormerna kan då ifrågasättas på grund av att många av dem i praktiken är mycket svåra att uppfylla. Sammantaget menar Johan att läget är bättre än för några år sedan även om det finns en del kvar att göra.

- Vattenmyndigheten kan på grund av GDPR inte längre ansvara för Vattenrådets hemsidor. Vattenmyndigheten kan dock länka Vattenrådets egna sidor. Nuvarande domän vattenorganisationer.se kommer därför stängas ner i slutet av året. Ändringen innebär att Vattenrådet måste skapa sina egna hemsidor. Lennart erbjuder sig att göra detta för vårt vattenråd. Lennart har sedan tidigare ansvaret för två egna hemsidor. Arbetsutskottet ger sekreteraren i uppdrag att arbeta fram en ny hemsida under hösten.
- SGU har inbjudit till grundvattendagar i oktober. Program och anmälan kommer ut på deras hemsida i augusti. Konferensen kan eventuellt vara av intresse för Vattenrådet.
- 14 maj hålls ett seminarie om "Finansieringsmodeller för naturbaserade lösningar mot översvämning och torka" i Göteborg. Seminariet inriktar sig på personer som vill utveckla innovativa finansieringsmodeller mot översvämning och torka, t.ex. i form av att nedströms intressenter betalar uppströms markägare för att öka den vattenhållande förmågan i landskapet och på det viset minska översvämningsrisken nedströms.

Mötet avslutas.

Lennart Sundh, sekreterare

Dan Gabrielsson, ordförande

Johan Hillström, justeringsperson